Linna kultuurprodutsentsuse ja tagamaa loomulise tootmise suhtlemine peegeldub mitte üksi saalivas liiklemises vastmainitud peamaanteil, vaid ilmestub sama hästi ka ainete ja inimeste liiklemises vee- ja raudteil.

Veeliiklemises on Tartul märgiline asend (183), (192), (203), (235), sest ta asub Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi (lühendatult VEP'i ehk lihtsalt Vep'i) sisevete piirkonna keskuses.

Vep valdab terve Eesti idapoolse osa ja ulatub Emajõe ning Võrtsjärve kaudu sügavale maa sisse. Kui puht-sisemaaline veeteestik koondab ta endasse kõik laevasõiduks ja parvetamiseks kõlvulised jõed ja järved, milledest tähtsamad sidestuvad järgmiselt:

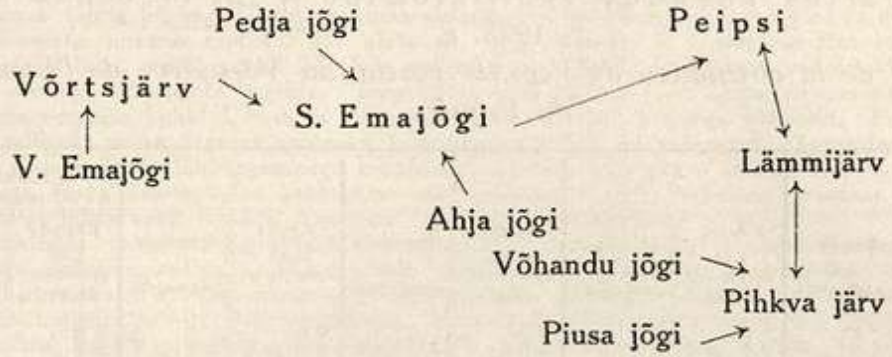

Peale selle suubub lõunast Venemaalt ürgav Pihkva jõgi (Veliikaja), kuna põhjas Narva jõe juga ühenduse merega täiesti katkestab.

Kogu selle siseveestiku laevasõiduks kõlvulise teestiku pikkus on 500 km, ühes laevasõiduks vähem tähtsate veeteedega aga 608,8 km, sellal kui sügavus vaheldub 0,5 m-st kuni 10 m-ni (183).

Vepi piirkonnas on üle kahekümne sadama ja laevaliiklemiseks tähtsama koha, milledega Tartu on ühenduses. Tähtsamaid sõrendades on need:

1) Võrtsjärvel ja Emajõe ülemisel osal:	2) Emajõe alumisel osal:	3) Peipsil põhja pool Emajõe suudmest:	4) Peipsil (*resp.* Lämmi- ja Pihkva järvel) lõuna pool Emajõe suudmest:
Jõesuu,	Kaagvere,	Kallaste,	Budovištši,
Oiu,	Kastre,	Kolkja,	Meerapalu,
Tarvastu.	Lääniste (Ahja j.).	Lohusuu,	Mehikoorma,
		Mustvee,	Piirisaare,
		Narva alumine,	Võõpsu (Võhandu j.).
		Narva Kulgu,	
		Nina,	
		Omedu,	
		Praaga,	
		Rannapungerja,	
		Varnja,	
		Vasknarva.	

Vepil on peaasjalikult kohalik tähendus — varustada ja rahuldada tervet tema poolt veestatud maa-ala. Ta kui veeteestiku tähtsus suureneb veel seetõttu, et Võrtsjärve, Emajõkke ja Peipsisse suubub terve rida vähemaid jõgesid (vt. ülal parentees ja kartogramm V), mille kaudu allavett parvetatakse suured hulgad metsamaterjali (183) (201) (203) (235) (243). Pealegi on selle veetee kaudu ühendus olemas Venemaal asuva tähtsa koondiskoha Pihkvaga, mille vahelise suhtlemise ja liiklemise taandumine viimasel aastakümnel on tingitud vaid Suur-Siberi erakordseist oludest ja kindlasti mööduv.

Andmed Eesti sadamais avalduva liiklemise kohta selgitavad, et Tartu — ehk küll kodumaa kaguveerandis „maa sees" asuv linn — omab Vepil nii kauba kui reisijate liiklemises esimest kohta ning tuleb oma veeliiklemise *resp.* sadamategevuse ulatuselt Eestis teise sadama kohale: 1923. (1921.) a. kaalus aineste üld-läbikäik 112 916 (99 729) tonni ning reisijaid liikles Tartu kaudu 113 222 (83 404).

Tartu, lk. 203